

Den følgende Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Arbejdstid.

(Lovforslaget findes i Tillæg A., Sp. 2487 ff.)

Lovforslaget sættes under Forhandling.

Ordføreren for Forslagsstillerne

(*J. Jensen* [Kjøbenhavns 10de Valgkreds]): Det Forslag til Lov, som her foreligger til 1ste Behandling, er ikke ukendt for Tinget. Vi have flere Gange haft det til 1ste Behandling, og Forslaget er hver Gang blevet henvist til et Udvalg, som imidlertid ikke endnu er naaet til at afgive nogen Betænkning. Det er ganske naturligt, at der i den Klasse, som bærer dette Forslag frem, er et meget stærkt Ønske om at høre Rigsdagens, i hvert Tilfælde Folketingets Mening om Sagen, og jeg vil derfor haabe, det snart maa kunne lykkes at bringe Sagen til en foreløbig Afslutning, det vil sige dertil, at Folketinget siger sin Mening om de Tanker, der ere nedlagte i Forslaget, om det Princip, som Forslaget er et Udtryk for. Under den Debat, der for kort Tid siden blev ført her om Finansloven for det kommende Finansaar, spillede Spørgsmaalet om den store Lockout sidste Sommer, og ganske naturligt, en meget stor Rolle. Det var en Kamp, der blev ført mellem to Samfundsklasser, en Kamp, der har medført en stærk Rystelse i vort Samfunds økonomiske Liv, og hvis Følger ganske sikkert ville mærkes i meget lang Tid. Det man nu fra forskellig Side ønsker er dette, at man kunde komme til en Tilstand, hvor saadanne Kampe, saadanne vældige Sammenstød mellem Arbejdere og Kapital kunde undgaas, og dette Ønske dele ogsaa Forslagsstillerne; men hvis man vil naa dertil, er det ogsaa nødvendigt, at man vælger de Midler, der kunne føre til en mere rolig Udvikling af vort sociale Liv. En af de Ting, den moderne Arbejdsmaade har medført, er jo dette, at Arbejdet er blevet mange Gange mere produktivt end det var, da man arbejdede med mere primitive Midler. Dette Resultat har kun kunnet naas gennem et forceret Arbejde, og det er da ganske naturligt, at den Klasse, som maa deltage i og udføre det, kræver som sin Ret, at den faar Del i disse Fremskridt derigennem, at Arbejdstiden begrænses, og at de værnes imod de farlige Følger for Slægten

af det forcerede Arbejde, som den moderne Produktionsmaade fører med sig. Derfor har der Aarhundredet igennem staaet en Kamp mellem Arbejdere og Arbejdsgivere om Arbejdstiden, og denne Kamp vil blive fortsat, den lader sig ikke standse. Imidlertid kan man fra Lovgivningsmagtens Side bidrage betydeligt til at give denne Kamp andre og mildere Former, naar man tager op til grundig Overvejelse Spørgsmaalet om at stille sig velvillig og hensynsfuld til de Krav, der stilles fra Arbejderklassens Side. Det er nu imidlertid uheldigvis saaledes, at man ved Afgørelsen af disse praktiske Spørgsmaal ikke blot i vort Land, men ogsaa mange andre Steder — men dog særlig i vort Land — lytter til den besiddende Klasses Røster og derfor tager mindre eller slet intet Hensyn til Arbejderne. Dette har blandt andet den Virkning, at de besiddende Klasser i Forhold til Arbejderne i det daglige Liv sige: Vi vide, at vi have en Støtte i Lovgivningsmagten, i det officielle Samfunds forskellige Organer, der nemlig altid tage Hensyn til vore Ønsker og lytte til vore Besværinger og Forestillinger, og naar de slutte sig dertil, dele de selvfølgelig vore Anskuelser; derfor er det rigtigt, at vi holde fast paa dem. Derved, at man i Samfundets officielle Organer er ret tunghør over for de Røster, der lyde fra Arbejdernes Side, bidrager man til, at Arbejdsgiverklassen efterhaanden ogsaa kommer til at stille sig ret fjendtligt over for Arbejderklassens berettigede Ønsker, fordi de sige: Vi have jo hele det officielle Samfund med os. En af Virkningerne saa vi netop afviste Sommer, hvor man gik til det Skridt at etablere denne vældige, store Arbejdsstandsning til Trods for, at det Grundlag, den Aarsag, man havde dertil, var mere end spinkel, og til Trods for at man meget lettere paa anden Maade, og uden at det kunde have kostet noget synderligt, kunde have faaet de Stridspunkter ud af Verden, som foranledigede denne Kamp. Men man gjorde det netop, fordi man havde Følelsen af, at det officielle Samfund, Rigsdag og Regering, støttede Arbejdsgiverne i deres Modstand mod Arbejdernes Krav. Jeg siger, at dette er ganske uheldigt, og for at svække denne Opfattelse hos Arbejdsgiverklassen og for endvidere paa den anden Side at fjerne noget af den ganske naturlige Mistillid, Arbejderklassen nærer til Samfundets forskellige Organer, bør man tage et Spørgsmaal som dette op til alvorlig, indgaaende Behandling og bør